

بررسی کشاورزی هوشمند اقلیمی به عنوان یک سیاست کشاورزی در جهت کاهش تغییرات اقلیم

نسیم روشنی

گروه علوم کشاورزی، دانشگاه پیام نور، ایران، تهران

Email: roshaninasim@pnu.ac.ir

چکیده

امروزه، تغییر اقلیم به طور قابل ملاحظه‌ای دما و الگوهای بارندگی پویا و همچنین تغییرات در شدت و فراوانی رویدادهای شدید مانند خشکسالی و سیل را افزایش می‌دهد. به همان اندازه تولید کشاورزی را به درجات مختلف در نقاط مختلف جهان محدود می‌کند برای مبارزه با مشکلات تغییرات آب‌وهوایی، توسعه یک شکل پایدار از کشاورزی، تحت عنوان کشاورزی هوشمند اقلیمی¹ ضروری است. لذا، هدف پژوهش حاضر بررسی کشاورزی هوشمند اقلیمی به عنوان یک سیاست کشاورزی در جهت کاهش تغییرات اقلیم می‌باشد. بدین منظور در این پژوهش به بررسی پیامدهای منفی تغییر اقلیم بر عملکرد محصولات کشاورزی، مفهوم کشاورزی هوشمند اقلیمی و شیوه‌های آن، مزایای سیاست کشاورزی هوشمند اقلیمی و موانع اجرای آن پرداخته شده و در پایان جمع‌بندی ارائه شده است. بر اساس جمع‌بندی ارائه شده در این پژوهش کشاورزی هوشمند اقلیمی برای مقابله با چالش‌های اصلی تغذیه نه میلیارد نفر تا سال 2050، تطبیق سیستم‌ها با تغییرات اقلیمی و کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای انسانی پیشنهاد شده است. برای دستیابی به این نوع از کشاورزی به طور گسترده نیاز به تقویت ظرفیت‌های فنی، حمایت سیاسی برای برنامه‌ریزی چندجانبه، هدف‌گذاری فضایی سرمایه‌گذاری‌ها و نظارت بر اثرات است.

واژه‌های کلیدی: کشاورزی، تغییرات اقلیم، کشاورزی هوشمند اقلیمی.

1- مقدمه

تغییر اقلیم یکی از بحرانی‌ترین چالش‌های اقتصادی و اجتماعی قرن بیست و یکم است و تأثیر آن بر پایداری محیط‌زیست در چندین سند تأیید شده است (بیرو و سیتو²، 2023). لذا بدون شک بزرگترین مشکل زیست-محیطی و انسانی عصر ما تغییر اقلیم است (اوکولی و همکاران³، 2023). ششمین گزارش ارزیابی هیئت بین دولتی تغییرات آب‌وهوایی به وضوح نشان می‌دهد که تغییرات آب‌وهوایی در دهه‌های آینده در همه مناطق تشدید خواهد شد. افزایش موج گرما، فصول گرم طولانی‌تر و فصول سرد کوتاه‌تر پیش بینی می‌شود. در گرمایش جهانی 2 درجه سانتیگراد، رویدادهای گرمای شدید اغلب به تحمل بحرانی برای کشاورزی می‌رسد (گیارماتی⁴، 2021). تغییر اقلیم به طور قابل ملاحظه‌ای دما و الگوهای بارندگی پویا و همچنین تغییرات در شدت و فراوانی رویدادهای شدید مانند خشکسالی و سیل را افزایش می‌دهد. به همان اندازه تولید کشاورزی را به درجات مختلف در نقاط مختلف جهان محدود می‌کند (زسلسکی و یوسف⁵، 2014). تولیدات کشاورزی تا حد زیادی به شرایط آب و هوایی منطقه بستگی دارد. به دلیل وابستگی زیاد کشاورزی به شرایط اقلیمی، تحت تأثیر نامطلوب آب و هوا، افزایش دما و نوسانات الگوی

¹ climate-smart agriculture (CSA)

² Biró & Csete

³ Okolie et al

⁴ Gyarmati

⁵ Zselezsky & Yosef